

Linneuniversitetet

Kalmar Växjö

Laborationsanvisning

Godtycklig lönerevision

Steg 1, laborationsuppgift 3

Författare: Mats Loock

Kurs: Inledande programmering med C#

Kurskod:1DV402

Upphovsrätt för detta verk

Detta verk är framtaget i anslutning till kursen Inledande programmering med C# vid Linnéuniversitetet.

Du får använda detta verk så här:

Allt innehåll i verket Godtycklig lönerevision av Mats Loock, förutom Linnéuniversitetets logotyp, symbol och kopparstick, är licensierad under:

Creative Commons Erkännande-IckeKommersiell-DelaLika 2.5 Sverige licens. http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/

Det betyder att du i icke-kommersiella syften får:

- kopiera hela eller delar av innehållet
- sprida hela eller delar av innehållet
- visa hela eller delar av innehållet offentligt och digitalt
- konvertera innehållet till annat format
- du får även göra om innehållet

Om du förändrar innehållet så ta inte med Linnéuniversitetets logotyp, symbol och/eller kopparstick i din nya version!

Vid all användning måste du ange källan: "Linnéuniversitetet – Inledande programmering med C#" och en länk till https://coursepress.lnu.se/kurs/inledande-programmering-med-csharp och till Creative Common-licensen här ovan.

Innehåll

A.	Uppgift	5
	Problem	
	Beräkningar	5
	Uppdelning av programmet	6
	A-krav	
	Läsvärt	
B.	Uppgift	9
	Beräkningar	9
	Uppdelning av programmet	10
	B-krav	12
	Läsvärt	12
C.	Uppgift	15
	Beräkningar	15
	Klassen Program	16
	Klassen MyExtensions	17
	C-krav	18
	Läsvärt	18

A. Uppgift

Problem

Då en del fackförbund informerar om utfallet av löneförhandlingar redovisar de medianlönen (den mittersta lönen), genomsnittslönen och lönespridningen (skillnaden mellan den högsta och lägsta lönen). Skriv ett program som kan läsa in ett godtyckligt antal löner och sedan beräkna medianlön, medellön och lönespridning.

Programmet ska presentera, efter de beräknade värdena, lönerna i den ordning de matats in i med tre löner per rad.

```
Godtycklig lönerevision - nivå A

Ange antal löner att mata in: 5

Ange lön nummer 1: 18600
Ange lön nummer 2: 23800
Ange lön nummer 3: 21900
Ange lön nummer 4: 29700
Ange lön nummer 5: 26400

Medianlön: 23.800 kr
Medellön: 24.080 kr
Lönespridning: 11.100 kr

18600 23800 21900
29700 26400

Tryck tangent för ny beräkning – Esc avslutar.
```

Figur A.1. Exempel på exekvering av programmet.

För att kunna bestämma medianlönen måste samtliga inmatade löner sparas i en array av typen int[]. Matar användaren in något annat än vad som kan tolkas som ett heltal ska inte programmet avslutas utan ett felmeddelande ska visas som uppmanar användaren att mata in ett heltal.

Då inmatning, beräkning och presentation är gjord ska användaren kunna välja att avsluta programmet genom att trycka på Escape-tangenten. Trycker användaren ner någon annan tangent ska användaren på nytt kunna ange antalet löner att mata in.

Beräkningar

Medellön och lönespridning

Medellönen och lönespridningen kan beräknas på traditionellt sätt genom att iterera igenom arrayen med löner. Med hjälp av aggregatfunktionerna Average(), Max() och Min() är det dock enklare att beräkna medelvärdet, det högsta och lägsta värdet för en array innehållande numeriska värden.

Medianlön

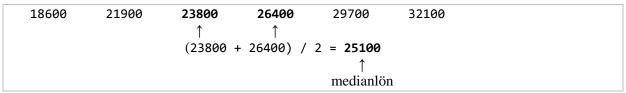
Medianlönen är den mittersta lönen och för att kunna bestämma den måste lönerna sorteras. Enklast att sortera en array är att använda den statiska metoden Sort().

Är det ett udda antal löner bestäms medianlönen av den mittersta lönen.

Exempel A.1. Median vid udda antal löner.

Vid jämt antal löner så bestäms medianlönen genom att medelvärdet av de två mittersta lönerna beräknas.

Exempel A.2. Median vid jämt antal löner.

Uppdelning av programmet

Programmet ska delas upp i tre privata statiska metoder som återfinns i Figur A.2.

Figur A.2. Klassdiagram över klassen Program.

Main

Metoden Main ska genom att anropa ReadInt() läsa in antalet löner som användaren vill mata in. Om antalet är minst två ska metoden ProcessSalaries() anropas och antalet löner att bearbeta skickas med som ett argument. Är antalet löner att bearbeta färre än två ska ett felmeddelande presenteras.

```
Godtycklig lönerevision - nivå A
Ange antal löner att mata in: 1
Du måste mata in minst två löner för att kunna göra en beräkning!
Tryck tangent för ny beräkning – Esc avslutar.
```

Figur A.3. Felmeddelande då antalet löner att mata in är för få.

Vill du att användaren ska trycka vilken tangent som helst för att fortsätta, utan att behöva trycka på Enter-tangenten, använd dig då av Console.ReadKey(true).Key != ConsoleKey.Escape på lämpligt sätt.

ProcessSalaries

ProcessSalaries() uppgift är att läsa in lönerna till en lokal array av typen int[]. Efter att lönerna lästs in kan median, medellön och lönespridning beräknas. De beräkna resultaten ska presenteras på lämpligt sätt, formaterade som valuta, varefter de inmatade lönerna ska listas, med tre löner på varje rad, i den ordning de matades in.

För att medianlönen ska kunna beräknas måste arrayen med löner sorteras. En kopia av där nödvändig att skapa för att lönerna ska kunna presenteras i den ordning de matats in efter att median lönen beräknats.

Då lönerna ska listas med tre löner per rad kan modulusoperatorn (%) komma till användning. Tänk även på att det är lämpligt att högerjustera lönerna så att ental, tiotal osv. hamnar under varandra.

```
Ange antal löner att mata in: 8

Ange lön nummer 1: 12300
Ange lön nummer 2: 16700
Ange lön nummer 3: 9900
Ange lön nummer 4: 23500
Ange lön nummer 5: 34700
Ange lön nummer 5: 34700
Ange lön nummer 5: 32700
Ange lön nummer 7: 27100
Ange lön nummer 8: 17850

Medianlön: 20.675 kr
Medellön: 21.106 kr
Lönespridning: 24.800 kr

12300 16700 9900
23500 34700 26800
27100 17850
```

Figur A.4. Inmatade löner presenterade högerjusterade tre per rad i den ordning de matats in.

ReadInt

Metoden ReadInt() ska returnera ett värde av typen int.

Om det inmatade inte kan tolkas som ett korrekt värde ska användaren få en chans att göra en ny inmatning efter att ett tydligt felmeddelande presenterats (se Figur A.5).

Till metoden ska det vara möjligt att skicka med ett argument. Argument ska vara en sträng med information som ska visas i anslutning till där inmatningen av värdet sker. I Figur A.5 har argumenten "Ange antal löner att mata in: " anropet av metoden.

```
Godtycklig lönerevision - nivå A
Ange antal löner att mata in: fem
FEL! 'fem' kan inte tolkas som ett heltal!
Ange antal löner att mata in:
```

Figur A.5. Användaren får en ny chans att ange antalet löner att mata in efter att ett fel konstaterats.

Samma metod används för att läsa in en lön. I Figur A.6 har argumentet "Ange lön nummer 1: " anropet av metoden

```
Godtycklig lönerevision - nivå A
Ange antal löner att mata in: 5
Ange lön nummer 1:
```

Figur A.6. Metoden ReadInt har anropats med två olika argument.

A-krav

- 1. Indata till programmet ska vara antalet löner som ska matas in samt lönerna.
  - a) Antalet löner ska anges i form av ett heltal.
  - b) En lön ska anges i form av ett heltal.
- 2. Inläsning av antalet löner och själva lönerna ska ske via en och samma metod som returnerar ett heltal.
- 3. Eventuella fel i samband med inläsning av ett värde ska tas om hand med hjälp av en "trycatch"-sats och användaren ska få en ny möjlighet att mata in ett korrekt värde efter att ett relevant felmeddelande presenterats för användaren.
- 4. Inmatade löner ska lagras i en array av typen int[].
- 5. Median-, medellön och lönespridning ska beräknas och presenteras formaterade som valuta utan decimaler.
- 6. Efter att beräkning och presentation av median- och medellön samt lönespridning gjorts ska lönerna presenteras i den ordning de matats in om tre löner på varje rad där ental, tiotal, osv. ska vara placerade ovanför varandra.
- 7. Flera beräkningar ska kunna göras efter varandra. Programmet ska avbrytas först då användaren trycker på Escape-tangenten.

Läsvärt

- variabler
  - o Essential C# 5.0, 13-17.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/hh147285(VS.88).aspx#Variables
- String.Format
  - o Essential C# 5.0, 49.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/fht0f5be.aspx

Linneuniversitetet Kalmar Växjö

- Arrayer
  - o Essential C# 5.0, 67-82 (inte flerdimensionella arrayer).
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/system.array.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/hh127989(v=VS.88).aspx#Complex (under rubriken Arrays)
- %-operatorn
  - o Essential C# 5.0, 87-89.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/0w4e0fzs.aspx
- "if"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 107-114.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/5011f09h.aspx
- "while"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 127-129.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/2aeyhxcd.aspx
- "do-while"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 127-129.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/370s1zax.aspx
- "for"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 130-133.
  - http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ttw7t8t6.aspx
- Metoder
  - o Essential C# 5.0, 155-167.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ms173114.aspx
- Undantag
  - o Essential C# 5.0, 194-201.
  - Essential C# 5.0, 423-430.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/0yd65esw.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/1ah5wsex.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ww58ded5.aspx
- Aggregatfunktioner
  - o Essential C# 5.0, 609.
- Hantering av färger i ett konsolfönster
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/yae1s0f9.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/s66hf68a.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/d3zkyxxe.aspx

B. Uppgift

Då en del fackförbund informerar om utfallet av löneförhandlingar redovisar de medianlönen (den mittersta lönen), genomsnittslönen och lönespridningen (skillnaden mellan den högsta och lägsta lönen). Skriv ett program som kan läsa in ett godtyckligt antal löner och sedan beräkna medianlön, medellön och lönespridning.

Programmet ska presentera, efter de beräknade värdena, lönerna i den ordning de matats in i med tre löner per rad.

```
Ange antal löner att mata in: 7

Ange lön nummer 1: 19300
Ange lön nummer 2: 29900
Ange lön nummer 2: 23500
Ange lön nummer 4: 21400
Ange lön nummer 5: 16700
Ange lön nummer 5: 16700
Ange lön nummer 7: 26700

Medianlön: 23.500 kr
Medellön: 23.471 kr
Lönespridning: 13.200 kr
19300 29900 23500
21400 16700 26800

P Tryck tangent för ny beräkning - Esc avslutar.
```

Figur B.1. Exempel på exekvering av programmet.

För at kunna bestämma medianlönen måste samtliga inmatade löner sparas i en array av typen int[]. Matar användaren in något annat än vad som kan tolkas som ett heltal ska inte programmet avslutas utan ett felmeddelande ska visas som uppmanar användaren att mata in ett heltal.

Då inmatning, beräkning och presentation är gjord ska användaren kunna välja att avsluta programmet genom att trycka på Escape-tangenten. Trycker användaren ner någon annan tangent ska användaren på nytt kunna ange antalet löner att mata in.

Beräkningar

Medellön och lönespridning

Medellönen och lönespridningen kan beräknas på traditionellt sätt genom att iterera igenom arrayen med löner. Med hjälp av aggregatfunktionerna Average(), Max() och Min() är det dock enklare att beräkna medelvärdet, det högsta och lägsta värdet för en array innehållande numeriska värden.

Medianlön

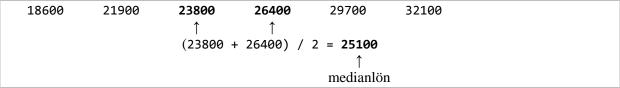
Medianlönen är den mittersta lönen och för att kunna bestämma den måste lönerna sorteras. Enklast att sortera en array är att använda den statiska metoden Sort().

Är det ett udda antal löner bestäms medianlönen av den mittersta lönen.

Exempel B.1. Median vid udda antal löner.

Vid jämt antal löner så bestäms medianlönen genom att medelvärdet av de två mittersta lönerna beräknas.

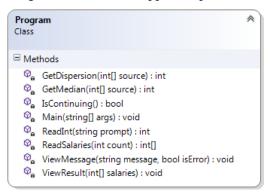

Exempel B.2. Median vid jämt antal löner.

Uppdelning av programmet

Programmet ska delas upp i åtta privata statiska metoder som återfinns i Figur B.2.

Figur B.2. Klassdiagram över klassen Program.

Main

Metoden ska anropa metoderna ReadInt(), ReadSalaries(), ViewResult() och IsContinuing(). Anropen ska placeras i en "do-while"-sats som avslutas då metoden IsContinuing() returnerar false vilket ska ske då användaren trycker på Escape-tangenten.

Metoden ReadInt() anropas för att ta reda på antalet löner som användaren vill mata in. Är antalet löner att bearbeta färre än två ska ett felmeddelande presenteras enligt Figur B.3.

```
Godtycklig lönerevision - nivå B

Ange antal löner att mata in: 1

Du måste mata in minst två löner för att kunna göra en beräkning!

Tryck tangent för ny beräkning – Esc avslutar.
```

Figur B.3. Felmeddelande då antalet löner att mata in är för få.

Om antalet löner att mata in är minst två ska metoden ReadSalaries() anropas och antalet löner att läsa in skickas med som ett argument och en array med lönerna returneras.

De inlästa lönerna skickas med som argument till metoden ViewResult, som ser till att beräkningar och presentation av resultat sker.

GetDispertion

Metoden ska beräkna lönespridningen på de löner som skickas som argument i form av en array till metoden.

GetMedian

Metoden ska beräkna medianlönen av de löner som skickas som argument i form av en array till metoden.

IsContinuing

Uppgiften IsCountinuing() har är att presentera ett meddelande som uppmanar användaren att trycka på en tangent för att fortsätta, eller Escape-tangenten för att avsluta programmet. Trycker användaren på Escape-tangenten ska metoden returnera false; vilken annan tangent som helst ska leda till att true returneras.

ReadInt

Metoden ReadInt() ska returnera ett värde av typen int.

Metoden ska användas för att läsa in så väl antalet löner som en lön. Till metoden ska det därför vara möjligt att skicka med ett argument.

Argumentet ska vara en sträng med information som ska visas i anslutning till där inmatningen av värdet sker. I Figur B.4 har argumentet "Ange antal löner att mata in: " respektive argumentet "Ange lön nummer 1: " används då metoden anropats.

Linneuniversitetet Kalmar Växjö

```
Godtycklig lönerevision - nivå B

Ange antal löner att mata in: ?

Ange lön nummer 1: för lite!

FEL! 'för lite!' kan inte tolkas som ett heltal!

Ange lön nummer 1:
```

Figur B.4 Metoden ReadInt() har annopats med två olika argument. Användaren får även en ny chans att mata in ett nytt värde efter att ett fel konstaterats.

Om det inmatade inte kan tolkas som ett korrekt värde ska användaren få en chans att göra en ny inmatning efter att ett tydligt felmeddelande presenterats.

ReadSalaries

Metodens uppgift är att läsa in lönerna, genom anrop av metoden ReadInt(), och lagra dessa i en lokal array av typen int[], som sedan returneras.

ViewMessage

Metoden anropas för att presentera meddelanden för användaren. Två typer av meddelanden ska kunna presenteras, vanliga meddelanden och felmeddelanden. Andra parameterns (isError) värde bestämmer typen av meddelade.

```
19300 29900 23500
21400 16700 26800
26700
▶ Tryck tangent för ny beräkning – Esc avslutar.
```

Figur B.5. Meddelande formaterat som ett vanligt meddelande då andra parameterns (isError) värde är false (dess standardvärde).

```
FEL! '12300,50' kan inte tolkas som ett heltal!
```

Figur B.6. Meddelande formaterat som felmeddelande då andra parameterns (isError) värde är true.

ViewResult

Metodens parameter refererar till en array med inmatade löner. I samband med att medianlön, medellön och lönespridning presenteras på lämpligt sätt, formaterade som valuta, anropas metoderna som utför beräkningarna varefter de inmatade lönerna ska listas, med tre löner på varje rad, i den ordning de matades in.

Medianlönen fås genom ett anrop av metoden GetMedian(). Medellönen fås genom ett anrop av aggregatfunktionen Average(). Lönespridningen fås genom ett anrop av metoden GetDispertion().

Då lönerna ska listas med tre löner per rad kan modulusoperatorn (%) komma till användning. Tänk även på att det är lämpligt att högerjustera lönerna så att ental, tiotal osv. hamnar under varandra.

```
Ange lön nummer 1: 700
Ange lön nummer 2: 15900
Ange lön nummer 3: 12300
Ange lön nummer 3: 12300
Ange lön nummer 4: 21600
Ange lön nummer 5: 9800

Medianlön: 12.300 kr
Medellön: 12.060 kr
Lönespridning: 20.900 kr

700 15900 12300
21600 9800
```

Figur B.7. Inmatade löner presenterade högerjusterade tre per rad i den ordning de matats in.

B-krav

- 1. Indata till programmet ska vara antalet löner som ska matas in samt lönerna.
  - a) Antalet löner ska anges i form av ett heltal.
  - b) En lön ska anges i form av ett heltal.
- 2. Inläsning av antalet löner och lönerna i sig ska ske via en och samma metod som returnerar ett heltal.
- 3. Eventuella fel i samband med inläsning av ett värde ska tas om hand med hjälp av en "trycatch"-sats och användaren ska få en ny möjlighet att mata in ett korrekt värde efter att ett relevant felmeddelande presenterats för användaren.
- 4. Inmatade löner ska lagras i en array av typen int[].
- 5. Medianlön och lönespridning ska beräknas i separata metoder till vilka en array med löner skickas med som argument.
- 6. Median-, medellön och lönespridning ska presenteras formaterade som valuta utan decimaler.
- 7. Efter att beräkning och presentation av median- och medellön samt lönespridning gjorts ska lönerna presenteras i den ordning de matats in om tre löner på varje rad där ental, tiotal, osv. ska vara placerade ovanför varandra.
- 8. Flera beräkningar ska kunna göras efter varandra. Programmet ska avbrytas först då användaren trycker på Escape-tangenten.

Läsvärt

- variabler
  - o Essential C# 5.0, 13-17.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/hh147285(VS.88).aspx#Variables
- String.Format
  - o Essential C# 5.0, 49.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/fht0f5be.aspx
- Arrayer
  - o Essential C# 5.0, 67-82 (inte flerdimensionella arrayer).
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/system.array.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/hh127989(v=VS.88).aspx#Complex (under rubriken Arrays)
- %-operatorn
  - o Essential C# 5.0, 87-89.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/0w4e0fzs.aspx
- "if"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 107-114.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/5011f09h.aspx
- "while"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 127-129.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/2aeyhxcd.aspx

Linneuniversitetet Kalmar Växjö

- "do-while"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 127-129.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/370s1zax.aspx
- "for"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 130-133.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ttw7t8t6.aspx
- Metoder
  - o Essential C# 5.0, 155-167.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ms173114.aspx
- Undantag
  - o Essential C# 5.0, 194-201.
  - o Essential C# 5.0, 423-430.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/0yd65esw.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/1ah5wsex.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ww58ded5.aspx
- Aggregatfunktioner
  - o Essential C# 5.0, 609.
- Hantering av färger i ett konsolfönster
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/yae1s0f9.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/s66hf68a.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/d3zkyxxe.aspx

C.Uppgift

Då en del fackförbund informerar om utfallet av löneförhandlingar redovisar de medianlönen (den mittersta lönen), genomsnittslönen och lönespridningen (skillnaden mellan den högsta och lägsta lönen). Skriv ett program som kan läsa in ett godtyckligt antal löner och sedan beräkna medianlön, medellön och lönespridning.

Programmet ska delas upp i två klasser, Program och MyExtensions, innehållande statiska metoder. Klassen MyExtensions ska innehålla så kallade utökningsmetoder ("extension methods") för beräkning av median och spridning, för vilka det saknas aggregatfunktioner.

Efter att programmet presenterat de beräknade värdena, ska lönerna presenteras i den ordning de matats in i med tre löner per rad.

```
Godtycklig lönerevision - nivå C

Ange antal löner att mata in: 5

Ange lön nummer 1: 9700
Ange lön nummer 2: 29800
Ange lön nummer 3: 19650
Ange lön nummer 4: 23410
Ange lön nummer 5: 33600

Medianlön: 23.410 kr
Medellön: 23.232 kr
Lönespridning: 23.900 kr

9700 29800 19650
23410 33600

Tryck tangent för ny beräkning – Esc avslutar.
```

Figur C.1. Exempel på exekvering av programmet.

Eventuella fel i samband med inmatning ska hanteras. Vid fel ska användaren få en ny chans att mata in ett korrekt värde.

Då inmatning, beräkning och presentation är gjord ska användaren kunna välja att avsluta programmet genom att trycka på Escape-tangenten. Trycker användaren ner någon annan tangent ska användaren på nytt kunna ange antalet löner att mata in.

Beräkningar

Medellön och lönespridning

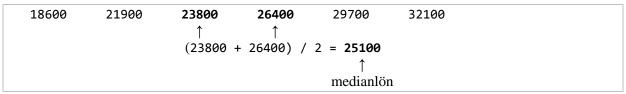
Medellönen och lönespridningen kan beräknas på traditionellt sätt genom att iterera igenom arrayen med löner. Med hjälp av aggregatfunktionerna Average(), Max() och Min() är det dock enklare att beräkna medelvärdet, det högsta och lägsta värdet för en array innehållande numeriska värden.

Medianlön

Medianlönen är den mittersta lönen och för att kunna bestämma den måste lönerna sorteras. Enklast att sortera en array är att använda den statiska metoden Sort(), vilket dock kräver att en kopia av array med löner först skapas för att behålla lönerna i den ordning de matades in i.

Det kan vara mer intressant att använda OrderBy() tillsammans med ToArray(), vilka är så kallade "standard query opertors", eftersom då skapas en kopia innehållande de sorterade lönerna automatiskt.

Är det ett udda antal löner bestäms medianlönen av den mittersta lönen. Vid jämt antal löner så bestäms medianlönen genom att medelvärdet av de två mittersta lönerna beräknas.

Exempel C.2. Median vid jämt antal löner.

Klassen Program

Klassen Program ska innehålla sex privata statiska metoder enligt klassdiagrammet i Figur C.2.

Figur C.2. Klassdiagram över klassen Program.

Main

Metoden ska anropa metoderna ReadInt(), ReadSalaries(), ViewResult() och IsContinuing(). Anropen ska placeras i en "do-while"-sats som avslutas då metoden IsContinuing() returnerar false vilket ska ske då användaren trycker på Escape-tangenten.

Metoden ReadInt() anropas för att ta reda på antalet löner som användaren vill mata in. Är antalet löner att bearbeta färre än två ska ett felmeddelande presenteras enligt Figur C.3.

```
Godtycklig lönerevision - nivå C

Ange antal löner att mata in: 1

Du måste mata in minst två löner för att kunna göra en beräkning!

Tryck tangent för ny beräkning – Esc avslutar.
```

Figur C.3. Felmeddelande då antalet löner att mata in är för få.

Om antalet löner att mata in är minst två ska metoden ReadSalaries() anropas och antalet löner att läsa in skickas med som ett argument och en array med lönerna returneras.

De inlästa lönerna skickas med som argument till metoden ViewResult, som ser till att beräkningar och presentation av resultat sker.

IsContinuing

Uppgiften IsCountinuing() har är att presentera ett meddelande som uppmanar användaren att trycka på en tangent för att fortsätta, eller Escape-tangenten för att avsluta programmet. Trycker användaren på Escape-tangenten ska metoden returnera false; vilken annan tangent som helst ska leda till att true returneras.

ReadInt

Metoden ReadInt() ska returnera ett värde av typen int.

Metoden ska användas för att läsa in så väl antalet löner som en lön. Till metoden ska det därför vara möjligt att skicka med ett argument. Argumentet ska vara en sträng med information som ska visas i anslutning till där inmatningen av värdet sker. I Figur C.4 har argumentet "Ange antal löner att mata in: " respektive argumentet "Ange lön nummer 1: " används då metoden anropats.

```
Godtycklig lönerevision - nivå C

Ange antal löner att mata in: 5

Ange lön nummer 1: för lite!

FEL! 'för lite!' kan inte tolkas som ett heltal!

Ange lön nummer 1:
```

Figur C.4 Metoden ReadInt() har anropats med två olika argument. Användaren får även en ny chans att mata in ett nytt värde efter att ett fel konstaterats.

Om det inmatade inte kan tolkas som ett korrekt värde ska användaren få en chans att göra en ny inmatning efter att ett tydligt felmeddelande presenterats.

ReadSalaries

Metodens uppgift är att läsa in lönerna, genom anrop av metoden ReadInt(), och lagra dessa i en lokal array av typen int[], som sedan returneras.

ViewMessage

Metoden anropas för att presentera meddelanden för användaren. Olika typer av meddelanden ska kunna presenteras, till exempel vanliga meddelanden och felmeddelanden. Första parametern är meddelandet, andra och tredje parametern bestämmer färgen på bakgrunden respektive texten.

```
19300 29900 23500
21400 16700 26800
26700
► Tryck tangent för ny beräkning - Esc avslutar.
```

Figur C.5. Meddelande formaterat som ett vanligt meddelande då andra och tredje parameterns värde är dess standardvärden.

```
FEL! '12300,50' kan inte tolkas som ett heltal!
```

Figur C.6. Meddelande formaterat som felmeddelande då andra parameterns värde är ConsoleColor.Red.

ViewResult

Metodens parameter refererar till en array med inmatade löner. I samband med att medianlön, medellön och lönespridning presenteras på lämpligt sätt, formaterade som valuta, anropas metoderna som utför beräkningarna varefter de inmatade lönerna ska listas, med tre löner på varje rad, i den ordning de matades in.

Medianlönen fås genom ett anrop av utökningsmetoden Median(). Medellönen fås genom ett anrop av aggregatfunktionen Average(). Lönespridningen fås genom ett anrop av utökningsmetoden Dispertion().

Då lönerna ska listas med tre löner per rad kan modulusoperatorn (%) komma till användning. Tänk även på att det är lämpligt att högerjustera lönerna så att ental, tiotal osv. hamnar under varandra.

Figur C.7. Inmatade löner presenterade högerjusterade tre per rad i den ordning de matats in.

Klassen MyExtensions

Den statiska klassen MyExtensions ska innehålla två publika statiska metoder enligt klassdiagrammet i Figur C.8.

Figur C.8. Klassdiagram över klassen MyExtensions.

Dispertion

Metoden ska beräkna lönespridningen på de löner som skickas som argument i form av en array till metoden.

Median

Metoden ska beräkna medianlönen av de löner som skickas som argument i form av en array till metoden.

C-krav

- 1. Indata till programmet ska vara antalet löner som ska matas in samt lönerna.
  - a) Antalet löner ska anges i form av ett heltal.
  - b) En lön ska anges i form av ett heltal.
- 2. Inläsning av antalet löner och lönerna i sig ska ske via en och samma metod som returnerar ett heltal.
- 3. Eventuella fel i samband med inläsning av ett värde ska tas om hand med hjälp av en "trycatch"-sats och användaren ska få en ny möjlighet att mata in ett korrekt värde efter att ett relevant felmeddelande presenterats för användaren.
- 4. Inmatade löner ska lagras i en array av typen int[].
- 5. Medianlön och lönespridning ska beräknas i en separat klass av utökningsmetoder till vilka en array med löner skickas med som argument.
- 6. Median-, medellön och lönespridning ska presenteras formaterade som valuta utan decimaler.
- 7. Efter att beräkning och presentation av median- och medellön samt lönespridning gjorts ska lönerna presenteras i den ordning de matats in om tre löner på varje rad där ental, tiotal, osv. ska vara placerade ovanför varandra.
- 8. Flera beräkningar ska kunna göras efter varandra. Programmet ska avbrytas först då användaren trycker på Escape-tangenten.

Läsvärt

- variabler
  - o Essential C# 5.0, 13-17.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/hh147285(VS.88).aspx#Variables
- String.Format
  - o Essential C# 5.0, 49.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/fht0f5be.aspx
- Arrayer
  - o Essential C# 5.0, 67-82 (inte flerdimensionella arrayer).
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/system.array.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/hh127989(v=VS.88).aspx#Complex (under rubriken Arrays)
- %-operatorn
  - o Essential C# 5.0, 87-89.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/0w4e0fzs.aspx

Linneuniversitetet Kalmar Växjö

- "if"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 107-114.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/5011f09h.aspx
- "while"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 127-129.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/2aeyhxcd.aspx
- "do-while"-satsen
  - o Essential C# 5.0, 127-129.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/370s1zax.aspx
- "for"-satsen
  - o Essential C# 4.0, 130-133.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ttw7t8t6.aspx
- Metoder
  - o Essential C# 5.0, 155-167.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ms173114.aspx
- Undantag
  - o Essential C# 5.0, 194-201.
  - o Essential C# 5.0, 423-430.
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/0yd65esw.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/1ah5wsex.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ww58ded5.aspx
- OrderBy
  - o Essential C# 5.0, 590-592.
- Aggregatfunktioner
  - o Essential C# 5.0, 609.
- Hantering av färger i ett konsolfönster
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/yae1s0f9.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/s66hf68a.aspx
  - o http://msdn.microsoft.com/en-us/library/d3zkyxxe.aspx